

Krepiti odločujočo vlogo in odgovornost delavcev v TOZD

Predno stopimo v novo poslovno leto 1976 je prav, da obdržimo tradicijo in se na hitro ozremo po pomembnejših beležkah poslovanja v tem letu, ki je po dogodkih in razgibanostih mnogo prispevalo k ugodnim poslovnim rezultatom, k nadaljnji rasti, razvoju in bodoči učinkovitosti. Beležke so pomembne in bodo kot podrobnejše analize koristile našim samoupravnim organom, strokovnjakom in voditeljem kot usmerjevalec za nadaljnje delo.

Najpomembnejši dogodek je brez dvoma sanacijski program s tovarno TIP-TOP v Bohinjski Bistrici, ki ni samo udeležena v letošnjem ugodnem poslovnem rezultatu celotne Almirae, temveč je sanacija kvaliteten vložek v našem razvojnem programu, kvantiteti in kvaliteti dela, notranjem blagovnem in vrednostnem potencialu in nadaljnjem utrjevanju našega položaja na tržišču. Datum 8. maj 1975, ko so se člani našega kolektiva uspešno odločili na referendumu o prijavitvi, pomeni za celotno OZD Almiro uspešno opravljen samoupravni izpit, za TOZD v Bohinjski Bistrici pa novo obdobje ekonomskih in samoupravnih odnosov.

Novost, ki smo jo letos uvedli v proizvodnji z novimi jacqardnimi stroji iz Anglije, in ki bo pravzaprav poslovno delovala šele v naslednjem obdobju, bo v mnogočem prispevala k potrošniški moči na našem tržišču zaradi boljšega asortimana proizvodnje, predvsem pa ekonomske učinkovitosti glede na rentabilnejšo proizvodnjo. To so visoko produktivni avtomati, ki so sicer v začetnem obdobju delali našim strokovnjakom nekaj težav, danes pa že zadovoljivo delujejo v sklopu celotnega programa pletilnice.

Po večletnih težavah smo končno v letošnji jeseni pržgali zeleno luč naši nedovršeni proizvodnji. Količinsko proizvodnjo smo uspeli uskladiti s predvidenimi normativi. Zato je stanje, ki smo ga zabeležili v mesecu novembru, treba za vsako ceno obdržati. S tem smo sprostili skoraj za milijardo starih din stalno angažiranih obratnih sredstev, ki bodo zelo ugodno vplivala na razpoložljiva

obratna sredstva za boljšo likvidnost tovarne, za boljšo preskrbo s surovinami in pomožnimi materiali. Na ta način smo ohranili tudi dovolj visoko investicijsko sposobnost. Čas bo pokazal, če bo tako stanje trajne narave, bo imelo svoj odraz tudi v dohodku in končni delitvi.

Določena gospodarska gibanja v letošnjem letu so neugodno vplivala na našo OZD. Upravičeno smo zaskrbljujoče spremljali poslovanje tako na področju obratnih sredstev, kreditne politike investicijskih vlaganj, splošne preskrbe, posebno pa na področju izvoza in uvoza. Slednje je praviloma trd oreh za celotno tekstilno industrijo pri vzporednem zapiranju zahodnega tržišča. Kljub temu pa je naši OZD uspelo povečati izvoz še za 20 % in zadovoljiti restriktivnim predpisom, ki so le na ta način dovoljevali popustitev našega asortimana proizvodnje z kvalitivnimi surovinami iz uvoza.

Nedvomno je, da ne bi mogli zagotoviti bistveno kvalitetnejšega koraka v nadaljnjem razvoju, če ne bi spremljali preteklosti in prehojene poti. Poslovanje v letu 1975 bo v mnogočem osnova pri določanju poslovne politike 1976, kjer se že močno kažejo obrisi srednjeročnega programa razvoja do leta 1980. To pa tudi pomeni krepitev odločujoče vloge delavcev v TOZD in v medsebojnih samoupravnih odnosih v okviru OZD, dalje stabilizacija ekonomskih gibanj, kar je pogoj za hitrejši razvoj in nemoteno izgrajevanje samoupravne socialistične družbe. Zato ni slučaj, da je tudi v našem srednjeročnem programu daleč v ospredju naloga za izboljšanje standarda delovnega človeka in oblikovanje njegove osebnosti v samoupravnih ekonomskih odnosih.

Tovarišice in tovariši, dovolite, da v tej zaključni in poslovilni besedi podam tudi na kratko osebno mnenje o preteklosti, sedanjosti in perspektivi. Kaj vse je pestilo Almiro v preteklem obdobju, tega, mislim, ni potrebno navajati. Okusili in preizkusili smo prav vse, kar se lahko negativnega dogaja v neki delovni organizaciji. Tokrat mi-

slim na obdobje pred začetkom tega desetletja. Tedaj niti pomisliti nisem mogel, da bo lahko nekoč prav ta Almira dosegla ekonomski nivo in gospodarsko moč, ki bo segala v sam vrh jugoslo-

vanske trikotaže. Res je, negativni rezultati iz preteklosti, intencije reforme iz leta 1965 in notranji stabilizacijski programi v obdobju 1965 do 1970 in kasneje, so naredili svoje. Ze nekaj let se trdo

oklepamo samega vrha vodilnih tovarn. Po sedanjih informacijah nam je to prineslo tudi letošnje poslovanje kljub negativnim pojavom gospodarskih gibanj.

(Nadaljevanje na 3. str.)

Srednjeročni program razvoja »Almire« v obdobju 1976 - 1980

Leto 1975 ni samo leto velikega števila novih sistemskih rešitev in političnih dogodkov v in zunaj države, ampak je za združeno delo tudi izredno pomembno leto planiranja. Lahko bi rekli, da smo se v letu 1975 znašli na pragu izredno pomembnega in z mnogimi neznankami izpolnjenega obdobja od leta 1976 do 1980. Že naslednje leto 1976 bo na vseh področjih gospodarjenja leto zaostrovanja medsebojnih dolžniško-upniških odnosov z namenom, da bi vzpostavili osnove za nadaljnji kvalitetnejši razvoj. Namen tega sestavka ni predstavitev predvidenih sprememb v sistemu ugotavljanja in delitve dohodka, ampak ima ta sestavka namen na kratko in kar se da enostavno predstaviti Almira v naslednjem petletnem obdobju.

Že v prvi polovici letošnjega leta smo začeli s pripravami za izdelavo dokumenta, ki naj bi nakazal smer in možnosti razvoja v naslednjem srednjeročnem obdobju. V novembru letos so strokovne službe pripravile obširen dokument pod naslovom Srednjeročni program razvoja v obdobju 1976-1980. V mesecu decembru, natančneje v zadnji dekad, predvidevamo, da bodo delavci na zborih delavcev po predhodni široki javni razpravi odločali o vsebini omenjenega dokumenta. Prav tako v mesecu decembru pa bo potekala najpomembnejša akcija usklajevanja programov na ravni občine, republike in države.

V posameznih poglavjih plana je najpomembnejša naslednja vsebina:

DOSEDANJI RAZVOJ

Dolgoletna tradicija pletilstva je v letih 1960-1965 doživela pomembno prelomnico v predmetu poslovanja, ko je bila dokončno opuščena proizvodnja nogavic in se je začelo obdobje modernizacije v proizvodnji trikotaže.

Število zaposlenih se je v obdobju 1971-75 povečalo za 255 ali 45,7%. Osnovni razlog za to je priključitev TOZD Proizvodnja pletenin Bohinj v letu 1975 (118 zaposlenih).

Proizvodnja (neto) v tonah je v obdobju 1971-1975 sicer narasla za 28,8%, v letu 1974 je viden padec zaradi ukinitve četne izmene.

Obsseg celotnega dohodka je naraščal pod močnim vplivom inflacije s stopnjo 26,7 odstotka letno.

Splošna ocena dosedanjega

razvoja je ta, da je Almira rasla hitreje od stopnje rasti v panogi in da je pri tej rasti živahno obdobje zad-

njih 10 let. V zadnjih petih letih pa so po koncentraciji proizvodnih obratov rezultati še kvalitetnejši.

PLAN 1976-1980

Delavci Almire se bomo v naslednjem obdobju zavzemali za kvalitetni razvoj proizvodniških celot in izmenjavali delo tudi z delavci v interesnih skupnostih. Zavedati se moramo, da je dohodek družbena kategorija in ne samo podjetniško lastniška. To pomeni, da se bomo v bodoče na enakopraven način pogovarjali o izmenjavi dela in sredstev tudi za zadovoljevanje skupnih potreb (šolstvo, zdravstvo, šport, kultura...).

Zaradi izredno hitre rasti naraščanja števila zaposlenih, kot je bilo omogočeno s stalnim povečevanjem obsega proizvodnje v zadnjih letih in zaradi pomembne naloge, ki se nanaša na investiranje za ukinitve nočnega dela žena, se bo število zaposlenih povečevalo po stopnji 0,7% letno (občina 2,1%, tekstilna industrija SRS 2,6 odstotka).

V tem številu zaposlenih naj bi se delež moške delovne sile povečal od 9% v letu 1976 na 10,8% v letu 1980.

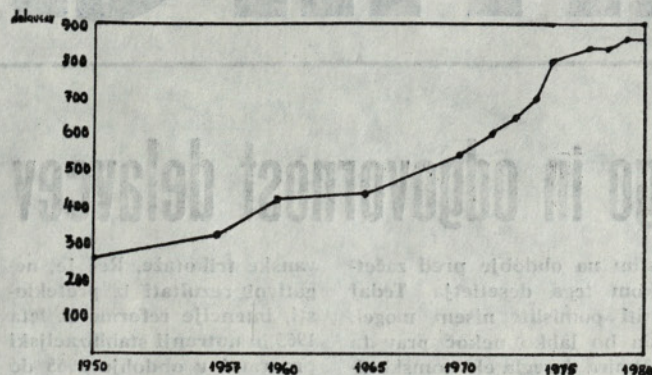
Proizvodni program Almire bo v obdobju 1976-1980 ostal nespremenjen, osnovne kapacitete pletilnice bodo koncentrirane v Radovljici, TOZD Proizvodnja pletenin Nova Gorica in Bohinj pa v specializirane konfekcije. Nočno delo žena bo ukinjeno postopoma do leta 1980. To predvidevanje je odvisno od in-

več sredstev. Leta 1980 naj bi imela Almira pet prodajal. Poprečna letna rast celotnega dohodka bo 2,8% (občina 7,4%, tekstilna industrija SRS 6,3%). Zaradi ukinjanja nočnega dela, kar bo onemogočalo povečevanje obsega, in zaradi nizke stopnje, je tudi rast celotnega dohodka nižja.

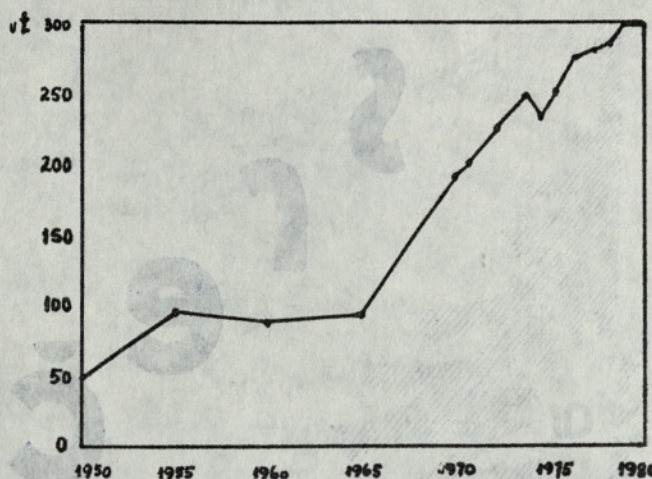
Struktura celotnega dohodka se v obdobju 1976-1980 ne bo bistveno menjala. Povečeval se bo delež TOZD Proizvodnja pletenin Bohinj in Nova Gorica, medtem ko se bo v TOZD Proizvodnja pletenin Radovljica povečeval v interni realizaciji zaradi koncentracije pletilnic. Delež materialnih stroškov bo v poprečju znašal nad 46% celotnega dohodka, amortizacija se bo povečala zaradi vlaganj v opremo za ukinitve nočnega dela žena. Delež dohodka z nad 41% ne bo bistveno spremenjen. Za pogodbene obveznosti niso predvideni bistveni premiki, zakonske obveznosti bi zajemale približno 4,5% celotnega dohodka, naraščale pa bodo v odvisnosti od zunanjih vplivov. Realni osebni dohodki naj bi naraščali po stopnji 2%. V zvezi z osebni dohodki je planirano usklajevanje OD zaposlenih v tekstilni industriji s poprečjem industrije SRS.

Nemogoče je v nekaj vrstah kvalitetno opisati razvoj za dolgo obdobje petih let. Kljub temu poskus v bistvu

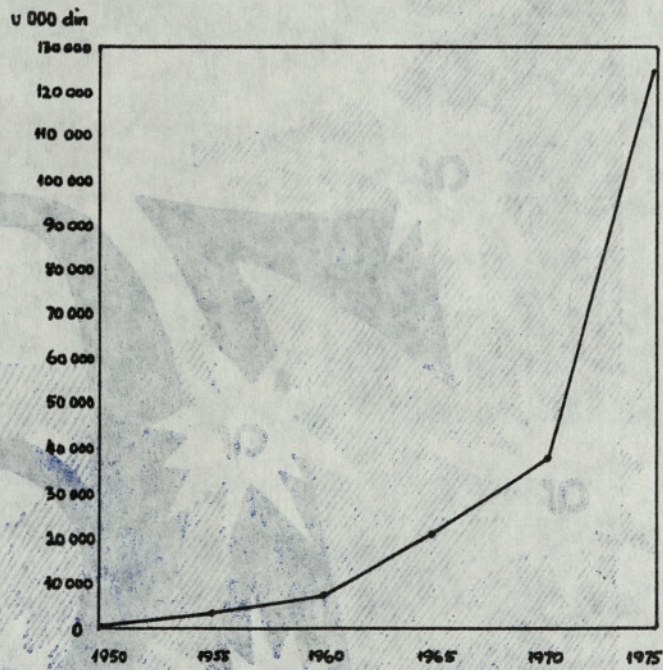
ŠTEVILO ZAPOsLENIH V OBDOBJU 1950 - 1980

KOLIČINSKA PROIZVODNJA V TONAH 1950 - 1980

CELOTNI DOHODEK

leto	število zaposlenih	proizvodnja v tonah	osnovna sred. 000 din	celotni dohodek	izvoz 000 din	ostanek	podj. akumulacija
1950	267	45	87	1.080	—	5	9
1957	335	98	2.929	5.465	1.018	43	186
1960	408	91	2.937	7.647	116	88	220
1965	427	94	3.545	20.168	4.306	1.720	1.896
1970	558	184	12.462	39.000	6.565	3.425	5.333
1975 oc.	813	237	60.000	126.000	10.000	5.800	46.100

	1976	1980
TOZD Proizvodnja pletenin Radovljica	470	473
TOZD Proizvodnja pletenin Nova Gorica	118	120
TOZD Proizvodnja pletenin Bohinj	112	118
TOZD Industrijska prodajalna Radovljica	9	17
SDS skupnih služb	122	124
OZD ALMIRA	831	853

vesticijskih zmogljivosti »Almire«. Obseg investicij za razrešitev tega problema bo večji predvsem v letih 1978 do 1979. Kapacitete pletilnice v TOZD Proizvodnja pletenin Radovljica se bodo povečevale za 2% letno, v Novi Gorici pa naj bi se zmanjšale za 32% v pletilnici in za približno toliko naj bi se povečale v konfekciji. Z modernizacijo proizvodnje se bo produktivnost povečevala ob minimalnem povečanju zaposlenih v kosih za 3% letno, v kilogramih pa za 2,6% (republika ob stopnji zaposlovanja 2,6% rast v kilogramih 5%). Stopnja rasti je glede na stopnjo zaposlovanja 0,7 odstotka zadovoljiva.

Ena od dosedanjih nalog v obdobju 1976-1980 je zmanjševanje uvoza. Tej nalogi bo prilagajana tudi nabavna politika. V obsegu proizvodnje bo 32% volnenih prej, 51% sintetičnih in 17% mešanih vlaken.

Področje prodaje bo zaradi zaostrenih tržnih pogojev področje, ki bo deležno posebne pozornosti. V dosedanjem razvoju se je usmeritev v razvoj maloprodajne mreže pokazala za pravilno, zato bomo v ta namen vložili še

kaže na počasnejši a ne manj kvalitetni razvoj TOZD v OZD Almira. Zaposlovanje ne bo več ekstenzivno, vsa prizadevanja pa so prežeta s stabilizacijsko mislijo. Posebna pozornost je v planu posvečena povezovanju tekstilne industrije v občini in širšem prostoru, ker je le v tem bodočnost razvoja kvalitetnih dohodkovnih odnosov. Obseg investicij, ki v planu obsega prek 5 milijard din, mora skupaj z ostalimi ekonomskimi kategorijami zagotoviti približevanje k naslednjim ciljem:

- izboljšati delavčeve življenjske razmere, razviti njegove osebnosti, obveščati, izobraževati za namenom resničnega odločanja,
- razvijanje humanih proizvodnih odnosov,
- povezovanje, sodelovanje in integracije,
- nadaljnji razvoj samoupravljanja in izgrajevanje sistema družbene samozaščite.

Poleg ekonomike pa morajo ključno mesto v proizvodnji v naslednjih petih letih imeti prizadevanja za kvalitetni razvoj samoupravljanja in medsebojnih odnosov delavcev v TOZD, ki sestavljajo OZD Almira. **Zlato Kavčič**

Visok obisk iz prijateljske Madžarske

Tik pred prazniki, 27. novembra se je v naši organizaciji združenega dela mudil dr. György Gonda, predsednik sveta Železne župani-

je s spremstvom, ki je bil gost izvršnega sveta SR Slovenije.

Dr. György Gonda že osemnast let vodi madžarsko pokrajino, v kateri živijo tudi številni predstavniki slovenske manjšine. Mimo tega je tudi vplivni politični delavec, poslanec parlamenta v Budimpešti. Svojo pot je začel v kovinski industriji, ob delu študiral in doktoriral iz pravnih ved in je danes predsednik pravne komisije v parlamentu.

Pred vhomom v tovarno sta dr. Györgyja Gondo sprejela podpredsednik izvršnega sveta SR Slovenije Rudi Čačunovič in direktor naše OZD, Miro Kavčič.

Ob ogledu proizvodnje je direktor Miro Kavčič seznanil goste s tehnološkim postopkom, poleg tega pa še z načinom delitve osebnih dohodkov. Dr. Gonda je v razgovoru dejal, da je zanj obisk v naši OZD zelo pomemben, saj je misljal, ki jo vodi, gospodarstva značaja in naj bi prispevala k boljšemu gospodarskemu položaju obeh republik.

Mimo naše organizacije združenega dela je delegacija Železne županije obiskala še »Muro« in ihansko farmo v razgovoru z novinarjem Dela pa je delegacija naglasila, da ji je bila v »Almiri« še prav posebej všeč naša organizacija dela.

Družbena samozaščita

Na predzadnji seji vseh zborov občinske skupščine Radovljica, na kateri je bil naš delegat Marjan Dobrila, so delegati obravnavali, kako se uveljavlja družbena samozaščita v naši občini. Razprava je tekla tudi o sklepih in priporočilih, ki jih je sprejela skupščina SRS. Na seji so bili citirani nekateri pomembni zaključki, ki jih zaradi pomembnosti, ki jo družbena samozaščita danes igra v vsem našem življenju, citiramo v nekoliko skrajšani obliki.

— V skladu s stališči Deselega kongresa ZKJ in Sedmega kongresa ZKS ter sklepov predsedstva CK ZKJ in IK ZKS je potrebno pospešiti in poglobiti delo pri natančnejšem opredeljevanju vsebine in oblika organizirane družbene samozaščite v vseh državnih in samoupravnih organih in organizacijah, v Zvezi komunistov. Socialistični zvezi in drugih družbenopolitičnih organizacijah.

— Pri tem je zlasti pomembno, da se z vzgojo in izobraževanjem, ustreznim organiziranjem, dogovarjanjem in samoupravnim normativnim urejanjem krepki aktivni odnos delovnih ljudi in občanov do varovanja družbene lastnine in samoupravnih odnosov in drugih temeljnih dobrin naše samoupravne družbe in revolucije kot temeljev socialne varnosti delovnega človeka. Z nadaljnjim razvijanjem socialističnega patriotizma in varnostne kulture je potrebno spodbujati vse delovne ljudi in občane kot nosilce družbene samozaščite, da se bodo uspešno zoperstavljali notranjemu in zunanemu razred-

nemu sovražniku ter nosilcem drugih družbeno škodljivih pojavov in dejanj. Pri tem je izrednega pomena, da se vsi nosilci družbene samozaščite v okviru SZDL sproti seznanjajo z vsebino, metodami in oblikami javnega in podtalnega delovanja, ki ima namen izpodkopovati družbeno ureditev in zavirati naš nadaljnji samoupravni socialistični razvoj ter z vzroki in žarišči antisocialističnih, protisamoupravnih, kriminalnih in drugih negativnih pojavov in aktivnosti.

Nadaljnja prizadevanja subjektivnih dejavnikov, družbenopolitičnih in samoupravnih skupnosti in drugih nosilcev družbene samozaščite morajo potekati v smeri konkretno opredeljene mesta, pravic in dolžnosti delovnih ljudi v njihovih organizacijah in skupnostih, da bi lahko organizirano uresničevali in uspešno izgrajevali sistem družbene samozaščite kot sestavni del vsakodnevne samoupravne dejavnosti. V ta namen je potrebno:

— Pravice in dolžnosti delovnih ljudi in občanov na področju družbene samoza-

ščite vgraditi v vse statute samoupravnih organizacij in skupnosti, samoupravne splošne akte temeljnih in drugih organizacij združenega dela in njihovih asociacij, pravilnike državnih in drugih organov ter predpise, ki urejajo posamezna vprašanja v okviru našega pravnega sistema.

— Komisije, odbori in druga ustrezna delovna telesa morajo skrbeti za pravilno razumevanje, vrednotenje ter vgrajevanje družbene samozaščite v samoupravne akte, vsestransko in sistematično spremljati ter analizirati, kako delovni ljudje — še zlasti tisti, ki so na odgovornih in izpostavljenih poslovnih in podobnih mestih — te samoupravne norme o družbeni samozaščiti v praksi uresničujejo ter kakšen je odnos posameznikov, skupin in širših organizacij delovnih ljudi do izpolnjevanja ustavnih pravic in dolžnosti glede družbene samozaščite. To velja še zlasti za našo občino, ki sicer ni obmejna, leži pa v izpostavljenem območju, ker se giblje mnogo tujecev.

Svoje ugotovitve in zaključke posredujejo ta telesa organom in organizacijam, katerim odgovarjajo za svoje delo ter jim dajejo predloge za nadaljnje družbenopolitično delovanje.

— V občini je treba zagotoviti usklajevane in usmerjene aktivnosti vseh nosilcev družbene samozaščite ter vzpodbujati samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje glede tistih področij družbene samozaščite, ki so skupnega pomena za širše območje.

— Vsebinska družbena samozaščita in varnostna vzgoja morata postati sestavni del idejnopolitične vzgoje delovnih ljudi in občanov. V varnostno vzgojo je treba po enotnem dogovorjenem programu vključevati celotno prebivalstvo, za nosilce družbene samozaščite v krajevnih skupnostih, temeljnih organizacijah združenega dela in drugih področjih pa pripraviti različne oblike posvetovanj in seminarjev. Vsebinska družbena samozaščita in varnostna vzgoja morata dobiti vidnejše mesto v vseh izobraževalnih programih.

— Pomembno vprašanje poglobljanja družbene samozaščite predstavlja usposobljenost vse družbe, njenih posameznih struktur in posameznikov, da se zoperstavijo psihološko-propagandnim pritiskom ter poskusom vnašanja nemira ter dezorientacije, ki se z določenim ciljem prek različnih propagandnih sredstev poskuša razširjati med naše delovne ljudi in občane.

Čeprav bo v tej smeri deloval predvsem Republiški sekretariat za notranje zadeve v sodelovanju z drugimi republiški organi v okviru Socialistične zveze delovnega ljudstva in na drugih ravneh, sta budnost in takojšnje ukrepanje v bazi velikega pomena.

Delovni človek in občan — nosilec celotnih obrambnih priprav

Osnutek slovenskega republiškega zakona o splošnem ljudskem odporu prinaša nekatere pomembne novosti. Poudarja, da je delovni človek in občan nosilec celotnih obrambnih priprav v miru, v vojni pa izvajalec splošnega ljudskega odpora. Obramba je družbena funkcija, za občana pa častna dolžnost, zato se morajo vsi organi, organizacije združenega dela in skupnosti pri svoji redni dejavnosti pripravljati na obrambo in te priprave tudi financirati tako, kakor redno dejavnost. Ob neposredni vojni nevarnosti in v vojni pa storiti vse za odvrnitev nevarnosti in doseg končne zmage nad napadalcem. Priprave morajo biti načrtne in popolne, ker bo odpor učinkovit le, če ne zataji noben člen našega enotnega jugoslovanskega sistema obrambe.

Osnutek zakona je zasnovan tako, da omogoča pobudo in uveljavljanje sposobnosti vsakega posameznika, tako v obrambnih pripravah in po vojni razporeditvi ali tudi samoinciativno, če se v posebnih pogojih kljub prizadevanjem, ne bi mogle zglasiti v svoji enoti oziroma organizaciji.

Družbenopolitične in druge društvene organizacije imajo posebne naloge na področju ljudske obrambe, zlasti pri uresničevanju enotnosti ljudstva, razvijanju socialističnih vrednot in utrjevanju zavesti o možnosti uspešne obrambe pred katerikoli napadalcem.

Krajevna skupnost zlasti zlasti za celovito vzgojo in obrambno pripravljenost občanov za oborožen odpor, zaščito in reševanje ter za opravljanje drugih obrambnih nalog, organizira civilno zaščito, ustanavlja svoje enote teritorialne obrambe, organizira partizansko bazo, po svojih možnostih v načrtih pripravljata materialno osnovo za preskrbo prebivalstva in enot oboroženih sil, skrbi za obdelavo kmetijskih površin in za naravne vire vode, skrbi za nastanitev enot oboroženih sil, obratov OZD, bolnišnic in beguncev, izvaja naloge v zvezi z ukazanimi ukrepi za pripravljenost, zagotavlja informativno propagandno dejavnost in skrbi za izvajanje varnostno zaščitnih ukrepov pri obrambnih pripravah po načelih družbene samozaščite.

TOZD in druge OZD ter druge samoupravne organizacije in skupnosti se pripravljajo tudi za vojno proizvodnjo oziroma opravljanje storitev v vojni, zagotavljajo zaščito svojih delavcev in opravlja druge naloge, ki imajo pomen za ljudsko obrambo. Za obrambne priprave so odgovorni njihovi organi samoupravljanja, ki prav tako ustanovijo svoj odbor za ljudsko obrambo in štab za civilno zaščito. TOZD oziroma OZD morajo s svojimi splošnimi akti samoupravno urediti zadeve ljudskega odpora in družbene samozaščite.

Ivan Cerkovnik

Krepiti odločujočo vlogo...

(Nadaljevanje s 1. str.)

Ni nas ohromila neljalna konkurenčnost na trgu, zniževanje cen v sezoni zaradi prenatrpanih zalog, niti ne pretirana reklama, kateri lahko sami sledite. Naše orožje je bilo, je in naj tudi ostane visoka kvaliteta, odlična kreacija, barvna pestrost in širok asortiman. Javne reklame pa le toliko, da se potrošnika pravočasno in nevsljivo informira, kakšen je naš proizvodni program in kaj lahko pričakuje od tovarne.

Držali smo se teh načel in tudi uspeli. Danes je ekonomska sposobnost Almiri močnejša kot kdaj koli poprej. Tu ni poglobljen samo končni kazatelj, ki govori o profitu, čeprav je ta tudi zelo zadovoljiv. Njemu je vzporeden podatek o strukturi notranjega kapitala poslovnih sredstev, likvidnosti itd. Posebno zadnje leto 1974, ko smo izrazito znižali zaloge surovin in na takem nivoju tudi obdržali stanje in v letošnjem letu približali stanje za-

log nedovršene proizvodnje minimalnim potrebam. Razumljivo je, da taka politika pri vzporedni, dobri proizvodnji, prodaji, finančni politiki in delovnem vzdušju v delavnicah, mora dati rezultate. Brez dvoma bo prihodnost mnogo lažja kot preteklost, a vseeno nas doseženi rezultati ne smejo uspavati. Naloge bodočnosti od investicij do modernizacij in oblikovanje delovnega človeka v novih samoupravnih pogojih pa ne bodo lahke.

Tudi napovedi o gospodarskih gibanjih v naslednjih obdobjih bodo zahtevale mnogo študija in premišljenih odločitev. Vendar, poti so narejene, lahko trdimo, dobro izpeljane, odločitve o težkih investicijah so za nami, zato lahko optimistično razpoloženi stopimo v novo poslovno obdobje. Ob zaključku se zahvaljujem vsem samoupravnim organom, njihovim komisijam, članom kolektiva in strokovnim sodelavcem za sodelovanje in želim — srečno novo leto 1976.

V 1976 nov obračunski sistem

V naši organizaciji združenega dela so se tako kot drugod že začele priprave za izdelavo zaključnega računa. Te priprave, še posebej pa popis in usklajevanje stanja v zvezi z obveznostmi in terjatvami imajo letos še poseben pomen, kar zahteva, da se jih oprimmemo z največjo točnostjo. Tudi popis materialnih sredstev je treba opraviti kar se da natančno, ker bo le-ta služil za revalorizacijo osnovnih sredstev (zadnja takšna revalorizacija je bila 1971). To bo privedlo tudi do sprememb osnov za amortizacijo in sprememb sedanje vrednosti teh sredstev, to pa pomeni večjo amortizacijo, večje obveznosti, ki se ugotavljajo ob lastnih virih poslovnih sredstev.

Treba se je tudi zavedati, da je ta revalorizacija prva v nizu drugih, ki bodo še sledile, saj je z zakonom uvedena stalna revalorizacija, ki jo bo potrebno opraviti vsako leto, če se bodo v tem letu cene osnovnih sredstev povečale za več kot 10 %.

Prav tako je treba skrbno opraviti popis materiala, polproizvodov in gotovih izdelkov, ker je nujno ugotoviti starost zalog, ki so starejše od enega, dveh ali treh let. To pa zato, ker je pri zalogah, ki so starejše od določene dobe, potreben popravek njihove vrednosti (za 5 %, 25 % in 50 %). Cilj teh predpisov je, da se iz zalog odstranijo latentne izgube.

Največji pomen pa ima vsekakor usklajevanje obveznosti in terjatev. Znano nam je že, da terjatve, ki pri kraju letošnjega leta ne bodo usklajene, predstavljajo osnovo za popravek finančnega rezultata za 100 %.

Obračunski sistem in zagotovitev plačila med koristniki družbenih sredstev

V začetku meseca oktobra letos je Zvezni zbor skupščine SFRJ sprejel predlog o

sprejetju Zakona o ugotavljanju in obračunavanju celotnega dohodka v temeljnih organizacijah združenega dela in predlog Zakona o zagotavljanju plačila med uporabniki družbenih sredstev. Sprejetje teh zakonov se pričakuje še letos, veljala pa naj bi od 1. 1. 1976 dalje.

Problemi nelikvidnosti, ki so izraz nepokrite potrošnje, so v gospodarstvu prisotni že več let. Vsa ta leta, še posebej pa 1972 so bile podvzete mere, da bi vzroke nelikvidnosti čim bolj odstranili in sanirali njene posledice. Če se spomnimo samo nekaterih:

— kot korektivni faktor obračunskega sistema, zasnovanega na tako imenovani fakturirani realizaciji, je bil uveden sistem popravka finančnega rezultata;

— predpisan je bil sistem valorizacije zalog, ki onemogoča zadrževanje izgub v zalogah;

— predpisan je bil minimum trajnih obratnih sredstev v višini povprečne letne vrednosti zalog;

— omejeno je bilo korišćenje bančnega potenciala za negospodarske in neproizvodne investicije ipd.

Dano stanje ni tako zaskrbljujoče kakor je bilo v letih 1971—73, vendar pa osnovni vzroki nelikvidnosti niso odstranjeni. Rešitev je nakazana v predlogu obeh omenjenih zakonov.

1. Celoten dohodek je mogoče ugotavljati samo na osnovi dejansko opravljenih dobav po dogovorjenih oziroma veljavnih cenah, če so obračunani žesniki

obračunani zneski plačani ali vsebovani v zakonsko predpisanih instrumentih zagotavljanja plačila.

Glede na to, bo nakup brez pokritja v celoti izključen.

Potrebno je bilo razrešiti tudi stanje dolžniško upni-

ških odnosov. Ker je množina teh odnosov velikanska, je bilo nujno, da se sistem uvede postopno.

Že pol leta se uporablja zakon o zagotavljanju plačila investicij, zaostren je sistem popravka finančnega rezultata s skrajševanjem rokov, v katerih je treba le-te izvršiti (od 60 na 45 in 30 dni). Usklajevanje obveznosti in terjatev z 31. decembrom ima dvojni smisel. Po eni strani naj služi kot osnova za popravek finančnega rezultata in olajša prehod na sistem plačane realizacije, po drugi strani pa naj omogoči funkcioniranje sistema zagotavljanja plačila in uporabo mer za prehod na ta sistem, ki zaobsegajo multilateralno kompenzacijo, monetizacijo terjatev in končno njihovo likvidacijo.

Multilateralna kompenzacija na začetku 1976

Na dan 25. januarja odnosno do tega dne, so vsi porabniki družbenih sredstev s področja gospodarstva, samoupravne interesne skupnosti s področja zdravstva, banke in zavarovalnice dolžne prijaviti službi družbenega knjigovodstva vse svoje obveznosti z dne 31. decembra, ki vpadajo do 25. januarja 1976.

Na osnovi prijave teh obveznosti bo SDK opravila multilateralno* kompenzacijo*, ki jo bo sprovedla v izvodih žiro-računov in drugih računov porabnikov družbenih sredstev do 10. februarja, tako da se kompenzacija sprovede na dan 31. januarja 1976.

Pričakuje se, da bo multilateralna kompenzacija omogočila, da se skompenzira okoli 40 % skupnih dolžniško-upniških odnosov in se tako ustvari pomembna možnost za likvidacijo ostalih dolgov in terjatev.

Monetizacija preostalih

dolžniško-upniških odnosov
Vsi porabniki družbenih sredstev, torej tudi tisti, ki niso sodelovali v multilateralni kompenzaciji, so dolžni do 10. marca 1976 izdelati programe svojih obveznosti, evidentiranih na dan 31. decembra 1975, ki jih niso poravnali do roka za oblikovanje programov in da dajo svojim upnikom menice z avalom (banki ali drugemu porabniku družbenih sredstev, ki je likviden in sposoben za poroka), pod pogojem, da te menice ne morejo imeti roka dospelja po 30. juniju 1976.

Sanacija nelikvidnosti

Seveda pa je gotovo, da bo del porabnikov družbenih sredstev nesposoben, da v tem roku omogoči izplačilo svojih obveznosti, oziroma ne bo našel poroka za menico. Takšni porabniki družbenih sredstev bodo dolžni začeti postopek sanacije po odredbah člena 6 do 9 dj. zakona o pogojih in postopku sana-

cije organizacij združenega dela. To pomeni, da bodo morali v Uradnem listu SFRJ objaviti, da svojim upnikom nudijo podvzemanje ukrepov za sanacijo zaradi nelikvidnosti in da po navedenih predpisih vodijo nadaljnji postopek sanacije. Če sanacija ne uspe, bo neizbežno prišlo do začetka postopka redne likvidacije oziroma stečaja.

*Multilateralen — večstranski

* Kompenzacija — izenačevanje, izravnavanje računov

Radi bi delali bolje

Sivalnica v TOZD Proizvodnja pletenin Bohinj

Preteklo je že nekaj več kot pol leta, odkar je naša temeljna organizacija združenega dela postala sestavni del »Almire«. V začetku z bojaznijo, nato pa z dobro voljo delavcev v našem obratu, smo se vključili v proizvodnjo »Almirinih« artiklov. Polagoma so se pokazali že tudi prvi rezultati. V mesecu oktobru smo zabeležili prvi vidnejši uspeh, saj smo izpolnili plan za 114 %. Naša želja je, da bi takšne rezultate dosegali tudi v prihodnje, zato smo delavke v proizvodnji mnenja, da bi ne smelo prihajati do zastojev, kakršni se pojavljajo v zadnjem času. Večji problem je

nastal pri konfencioniranju jerseyja. Naše mnenje je, da bi morali pripravo dela samega in pa krojenje bolj smotrno urediti, kajti prav ta dva činitelja sta v največji meri kriva, da ni zadovoljivih rezultatov pri delavkah. Delavke si prizadevamo, da bi dosegle normo in kvaliteto, vendar pa je iz omenjenih vzrokov to težje. Vsi upamo, da bodo tudi te pomanjkljivosti odstranjene, da bomo lahko nemoteno delale in da celotni kolektiv OZD »Almira« ne bo obžaloval svoje odločitve, ko nas je sprejel medse.

Sonja Mavrič

»Almira« — zlatni pobednik Beograda 1975

Ob koncu leta, 9. decembra je »Almira« prejela še eno nagrado in sicer je postala dobitnik »potrošniške« nagrade ZLATNI POBEDNIK BEOGRADA 1975.

Gospodarska zbornica Beograda in pa Center za potrošnike Zavoda za ekonomiko gospodinjstva SR Srbije sta v mesecu novembru opravila ocenjevanje kvalitete trikotnih oblačil, ki so bila naprodaj v maloprodajni mreži na področju Beograda.

Med zmagovalci tega ocenjevanja so bili tudi štirje naši proizvodi, moški in ženski pullover Kombi in Daša in pa moški jopi Zvonko in Frenk, kar je dokaz da so naši proizvodi iz shetlanda še zmeraj privlačni za kupca in da so v kreaciji in kvaliteti dobro zasidrani med tistimi pleteninami, ki jih nosijo Jugoslavlani.

Nagrajene moške pletenine je kreirala Maruša Černilec.

Evidentiranje za kandidate samoupravnih organov

V začetku novembra je sindikat izpeljal evidentiranje za kandidate samoupravnih organov v novi mandatni dobi. Na sestanku obeh izvršnih odborov TOZD Proizvodnja pletenin Radovljica in SDS skupnih služb so se člani domenili za skupno akcijo, da opravijo evidentiranje po delovnih skupinah. Pri tem je treba stremeti, da bodo med kandidati zajete vse strukture, žesnice, člani zveze komunistov in pa mladi delavci.

Delovne skupine so se sestale in po mnenju večine je bila naloga uspešno opravljena. Izvršna odbora sta se nato vnovič sestala in izoblikovala kandidacijsko listo za volitve 14. januarja. Na enak način je potekala akcija tudi v Novi Gorici in Bohinju.

Izvršna odbora TOZD Proizvodnja pletenin Radovljica in pa SDS skupnih služb sta tudi sklenila, da se za obdaritev otrok ob praznovanju Dedka Mraza nameni nekaj več kot milijon starih din. Bržkone pa bodo malčki kot darila še bolj veseli Dedka Mraza, ki jih bo obiskal v naši jedilnici 29. decembra ob koncu igrice Mojca in Živali v izvedbi mladinske dramske skupine SVOBODA iz Ribnega.

Ostro tudi do svojih vrst

Na zadnji seji OO ZK »ALMIRE« so razpravljali o udeležbi članov na rednih sejah in ugotovili, da nekateri člani svojih dolžnosti ne jemljejo dovolj resno, po drugi strani pa tudi to, da marsikdo vabilo na seje prejme prepozno. Da v bodoče ne bi več prihajalo do nevednosti, je bilo domenjeno z obema obratovodjema, da bosta vabila na seje ZK izročala le osebo.

Po razpravi, da je treba lik komunista graditi nenehno in brezkompromisno, saj mora biti prav komunist tisti, ki bo vzor v slehernem okolju in v sleherni delovni sredini, in da je treba kaznovati vsako še tako majhno odstopanje od poti, ki je začrtana v programu in statutu ZK, je bilo izrečenih tudi nekaj kazni od ustnega opomina do opomina pred izključitvijo. Kazni, ki so bile izrečene, so imele vzgojni namen, saj dajejo možnost, da nekateri člani še enkrat razčistijo sami s seboj in zavestno pretehtajo, kakšne naloge so si

naložili ob vstopu v zvezo komunistov.

Sprejet je bil tudi sklep, da se v TOZD Proizvodnja pletenin Bohinj ustanovi aktiv zveze komunistov.

V politično šolo z bogatim programom od osnov mar-

ksizma, leninizma, delavskega gibanja, zgodovine ZKJ in gradnje našega samoupravnega socializma sta bili določeni Novak Tatjana in Fik-fak Sonja.

Široko zastavljena je bila tudi razprava o rezultatih stabilizacijskega programa, ki ga je osnovna organizacija spejela v novembru preteklega leta in razveseljiva je ugotovitev, da je izvajanje tega programa že dalo zadovoljive rezultate.

V osnovno organizacijo je bilo sprejetih tudi šest no-

vih članov, ki so uspešno opravili dvodnevni uvajalni seminar. To so Dolar Zdenka, Jere Nadja, Kukič Marija, Heglar Zdenka, Bole-Vrabec Alenka in Zupan Marija iz TOZD Proizvodnja pletenin Bohinj. Kot poverjenik »Komunista« je bil razrešen Brinšek Franc, na novo pa imenovana Alenka Bole-Vrabec.

Poživiti nekdanjo aktivnost

Na sestanku mladinskega aktiva v mesecu oktobru so člani razpravljali o svojem delu v preteklih dveh letih in ugotovili, da je bilo v jubilejnem letu 1974 čutiti veliko aktivnost, saj se je kazala v pripravah na kongres samoupravljavcev, v akciji za Kumrovec, v kateri so zbrali 1.800.— din, v organiziranju pogostih športnih, največ kegljaških in nogometnih tekmovanj, turnirja trikotažerjev, v nekaterih pohodih in sodelovanju v oddaji spoznavajmo svet in domovino. Po reorganizaciji mladine v letu 1974 je aktivnost pojenjala in delo aktiva je nekaj časa po-

Ob koncu so komunisti ocenili tudi stanje v naši organizaciji združenega dela glede na pojave informbirojevstva. Ugotovili so, da sta v našem kolektivu takšnih pojavov ni bilo zabeleženih, vendar pa sta budnost in izvajanje programa zveze komunistov obveza tudi za naprej.

ja, Cvenkelj Polonca, Grile Majda, Bratuša Tatjana in Dolar Zdenka. O kandidatih za novo predsedstvo pa bosta seveda razpravljala še OO ZK in KOOS.

naj bi staro in novo predsedstvo na dosedanjih uspehih zgradilo nov, dolgoročen program, v katerega naj bi bilo vključeno družbenopolitično izobraževanje, rekreacija, kulturno udejstvovanje in sport.

Na seji je bilo sprejeto tudi finančno poročilo; ob koncu je bil sprejet tudi sklep, da mora stari odbor še orga-

nizirati povratno kegljaško srečanje Nova Gorica — Radovljica; o možnosti kviza, na katerem bi ekipe Sukna, Vezenine in Almira sodelovale v znanju o začetkih vstaje na Gorenjskem in o praznovanju 1. maja na Gorenjskem pred drugo svetovno vojno, pa bodo odločili na naslednji seji.

Tretjič "Zlata košuta" za Almiro

Čprav pravi pregovor, da gre v tretje rado, pri tako pomembnih nagradah, kakršna je Zlata košuta, na takšno slučajnost ne gre računati. Za takšno odličje je treba vztrajnega iskanja, zasledovanja modnih tokov, vedno znova domiselnega spletnja barv, prej in linij.

V elegantni zelo ženski kolekciji, očarljivo polgravajočimi se črtami v enem delu oblačila in v prelivajočih se rjavih tonih od surove do zamolklo temne, ki jim da nadih žlahtnosti in prefinjenosti sito vijolična barva kakršna je barva jajčevca, se je letos predstavila »Almira« na beograjskem modnem sejmu. Oblačila, kostime, ki jih dopoljujejo brezrokavniki, plašče, ki so se jim pridružile vztrajno »vračajoče« se hlače, in obleke pa so dobila tisti šarmantni in posebni nekaj s šali in pledi.

In strokovna žirija je prav te šale in plede ocenila tako visoko, da smo zanje dobili Zlato košuto za dopolnilno izbiro. Kolekcijo je kreirala Vesna Gabršček-Ilgo in jo v zbirki svojih modnih stvaritev zagotovo uvrstila med tiste, ki so ji posebno pri srcu.

Upamo, da smo zaorali v ledino

Pred dvema letoma, natančneje 24. decembra 1973 so bile v vseh TOZD in SDS skupnih služb volitve delegatov za samoupravne organe naše delovne skupnosti. Delovanje teh samoupravnih organov po novem, delegatskem principu je v upravljanju združenega dela vsekakor pomenilo velik korak naprej. Povprašali smo nekatere predsednice in predsednike teh organov, v čem so bili največji uspehi, vsebinski premiki, pomembnost in demokratičnost odločanja teh organov in kako so se le-ti vključili tudi v povezavo s proizvodnim utripom celotne OZD.

KATJA KOS, predsednica delavskega sveta TOZD Proizvodnja pletenin Radovljica

V malo manj kot dveletnem obdobju, odkar se je konstituiral delavski svet naše temeljne organizacije smo imeli vsega skupaj 14 sej in moram reči, da so delegati svoje delovanje v tem organu jemali nadvse resno. Čeprav smo razpravljali in sklepali o dovolj različnih stvareh od samoupravnih aktov in njihovih aneksov, od sprejemanja planov, obravnavanja proizvodnih problemov, podrobne obravnave sanacijskega programa za temeljno organizacijo TIP-TOP Bohinjska Bistrica, ki je po majskem referendumu postala naša TOZD, do pritožb posameznih članov naše temeljne organizacije na ukrepe, izrečene v smislu samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev, smo naša mnenja vselej razčistili, ker so nam bile strokovne službe zmeraj na voljo tudi s podatki, in lahko trdim, da so bile skoraj vse naše odločitve sprejete soglasno. Mogoče smo še premalo sodelovali z delovnimi skupinami, katerih delegati smo bili, vendar smo se trudili, da bi odločitve našega organa prenesli med sodelavce in obenem prenašali na naš delavski svet tudi probleme in težave, o katerih smo govorili po njihovi iniciativi. Upamo, da smo v ledini almirskega samoupravljanja zaorali brazdo naprej in prav toliko in še več uspeha želimo TOZD Proizvodnja pletenin, ki jih bo naš kolektiv izvolil na naslednjih volitvah v januarju.

PAVLICA ROZA, predsednica odbora za medsebojna razmerja delavcev TOZD Proizvodnja pletenin Nova Gorica

Naš odbor za medsebojna razmerja se je že v začetku svojega delovanja zavedal, da je prevzel nase veliko odgovornost. Ni bilo zmeraj lahko reševati težav, ki so nastajale naj bo v proizvodnji ali pa v zvezi s kadrovske politiko. Toda ob koncu naše mandatne dobe lahko trdimo, da je delovanje odbora zabeležilo vidne uspehe, ki jih je mogoče presoditi po boljši delovni disciplini in kadrovske zasedbi. Neposredno odločanje vseh zaposlenih delavcev prek njihovih delegatov je tudi velik prispevek

za boljše gospodarjenje naše temeljne organizacije in sploh vse »Almiri«.

ANKA COTIČ, predsednica delavskega sveta TOZD Proizvodnja pletenin Nova Gorica

Vsi delegati, kar nas je v našem delavskem svetu upamo, da smo svojo nalogo opravljali po svojih najboljših možnostih. Naše odločitve so stremele za tem, da bi bil napredek in z njim tudi počutje vseh delavcev v tedeljni organizaciji boljša. Naša prizadevanja naj bi vzpodbudila tudi delegate, ki nas bodo nadomestili v naslednji mandatni dobi, da bodo svoje delegatske dolžnosti sprejeli kot obvezo nasproti celotnemu kolektivu, saj si brez resnične povezave med dele-

gati in bazo delavskega samoupravljanja ne moremo več misliti.

TILKA JANC, predsednica delavskega sveta TOZD Proizvodnja pletenin Bohinj

Kot predsednica delavskega sveta v TOZD Bohinj ne bi mogla navesti kakšnega večjega napredka v našem delovanju, in s tem seveda tudi uspehih, saj je naš delavski svet v smislu delegatskega sistema in izmenjave mnenj zaživel šele po priključitvi k Almiri. Pomen, ki ga dajemo samoupravnim organom v združenem delu, je zelo velik. V bodoče pa si želimo, da bi se ti organi, vsaj pri nas, bolj povezali s proizvodnjo, ker so prav tam naše največje težave. In če mi ne bomo mogli do konca razrešiti težav, ki zadevajo doseganje norm, osebne dohodke, organizacijo dela v naši TOZD, na nevečnosti s čakanjem na material in zaštoje, sem prepričana, da bo to uspelo delegatom, ki jih bomo izvolili v mesecu januarju.

Ob koncu bi dejala samo še to, da gre našim samoupravnim organom priznanje za zrelost, ko so se odločili za združitev z »Almirmo«, saj se je izkazala kot pomemben napredek za naš kolektiv. Seveda pa se moramo vsi, kar nas je, truditi, da bo ta napredek zmeraj večji.

Zenski okteti »Žirovnica« gost naše proslave ob 29. novembru

KOS KATJA

Navada, da smo začeli v »Almiri« prirejati razstave, mi je zelo všeč. Zaposlene ženske si le malokrat lahko privoščimo, da bi si šle ogledat razstavo kam drugam; če pa je razstava v kolektivu, si jo človek ogleda z zanimanjem in tudi v miru. In ker je razstava zmeraj odprta nekaj dni in si slike, ki ti ugajajo, ogledaš večkrat, so tudi vtisi večji.

RAJKA REMEC

Razstava je bila odlična, saj je pokazala žensko v vseh življenjskih okoliščinah, od mladosti pa do starosti, od zgubane starke, ki ji je obraz razoralo trpljenje, da je na njem še zmeraj videti tudi dobroto matere. Tudi program je bil izbran in lepo uglašen. Presenečena sem bila nad okteto, ki je pravzaprav iz naše občine, a ga do slej skoraj nismo poznali.

PUKL MIJA

Razstava me je presenetila in prav bi bilo, če bi kmalu videli spet kakšno.

KOCJANČIČ MARICA

Na takšne proslave bi hodila še potem, ko bi ne bila več v »Almiri«.

Proslava kakršne še ni bilo

Proslava, ki smo jo letos priredili ob Prazniku republike, je morala biti še prav posebno slovesna, saj smo hoteli obeležiti z njo še 30-letnico naše osvoboditve, podelitev jubilejnih nagrad tistim delavkam in delavcem, ki so posvetili naši delovni skupnosti deset oziroma dvajset let požrtvovalnih delovnih naporov, slovo tistih delavk, ki odhajajo v pokoj in ne zadnje tudi zaključek mednarodnega leta žensk. Temu je bila namenjena razstava »Ženska«, ki jo je pripravil fotokino klub Janez Puhar iz Kranja, eden izmed jugoslo-

sredinčki iz radovljiškega vrtca, ki so vsi imeli skupno lastnost, da njihove mame in očetje delajo v »Almiri«.

In ker so proslave in razstave delček tistega, kar naj bi oplemenitilo kulturo dela tudi v naši delovni skupnosti, bomo zanje skrbeli ob delavskih, državnih in naših ženskih praznikih, ki se bodo zvrstili v naslednjih letih. O vtisih s proslave in razstave o b minulemu Dnevu republike pa smo povprašali nekaj slavljencev, ki so letos prejeli nagrade za deset oziroma dvajsetletno delo v našem kolektivu.

KOŠIR MILENA

Ja, proslava je bila zelo lepa. Takšna podelitev ostane človeku v spominu.

BLAŽIČ MILKA, BOBENN MILENA in AHACIČ MARINKA

Tako dobre proslave še ni bilo! Navdušil nas je ženski okteti in recitacija o materi in sinku, ki ju črni, sovražni možje ustrelijo ob grobu, ki ga je moral izkopati sam oče. — Tudi takšnih razstav si še želimo.

KOKALJ MIMI

Prireditvev je uspela. Najboljši je bil ženski okteti »Žirovnica«.

VLASTA BERGELJ

Zelo lepo je bilo, to ni samo moje mnenje, ampak nas vseh!

Bolovanja in izostanki z dela

Bolezen je prvi in najpogostejši socialni problem, ki mu je izpostavljen človek. Bolezenske izostanke pa lahko imenujemo nujno zlo tako posameznika kakor delovne organizacije, kajti boleznino so bile, so in bodo spremljale vsakega človeka v njegovem življenju. Bolezni sicer niso obvezne in tudi ni nujno, da je človek na leto toliko in tolikokrat bolan, vendar pa so tako pogoste in neizbežne, da jih upravičeno pričakujemo.

Pri teh splošnih trditvah pa nismo Almiri nikakršna izjema. Če pogledamo odsotnost skozi prizmo % in to za 8 mesecev letošnjega leta zvezo, da smo izgubili kar 42.898 ur za bolovanja do 30 dni ali 7,2 %, 27.770 ur za bolovanja nad 30 dni ali 2,9 % in če k temu dodamo še odsotnost zaradi porodniških dopustov 44.925 ur ali 4,8 % dobimo 12,3 % izostankov. Pri porodniških dopustih pač ne težimo za tem, da bi jih bilo vedno manj, nasprotno nataliteta naj raste.

Številke sicer ne povedo dosti, če pa jih preračunamo, dobimo, da kar 49 ljudi dnevnost izostaja v OZD-u zaradi bolovanj, kar pa znese 6 %

vseh zaposlenih. Povprečno vzeto bi bil na bolniški vsak zaposleni dvakrat in to 43 ur.

Ob tem bo treba nekaj ukreniti. Res je, da smo tovarna, kjer je zaposlena pretežno ženska delovna sila, da je še vedno vkoreninjeno, da nego družinskih članov opravlja mati — zato pa je spet odsotna z dela. Vendar, kadar je posredi bolezen v pravem pomenu besede ni pomislekov, pomisleki pa so še vedno pri tistih ljudeh, ki ostajajo doma zaradi malenkosti — žal pa je nekaj tudi takih.

Tudi izostanki z dela zaradi spremstva niso vedno nujni.

Nedvomno bo torej kontroli staleža posvetiti večjo pozornost v smislu analiziranja (analiza bolovanj zaradi nege družinskih članov in na podlagi tega ugotoviti vzroke — socialni, zdravstveni) ter skušati pomagati pri odpravi le-teh.

Za zmanjšanje izostankov pa bo potrebno tudi nekaj organizacijskih ukrepov. Možnosti je gotovo več, potrebno jih bo poiskati in vpeljati, če bomo hoteli zmanjšati bolovanja.

—aj—

Jože Malnar

V teh dneh je odšel v invalidski pokoj sodelavec MALNAR Jože, star 29 let, ki je bil pri nas zaposlen 6 let — sprva kot cotton pletilec, zadnji dve leti pa kot adjustirec pletenin v šivalnici.

Bil je vzoren in marljiv delavec, vendar usoda mu ne dovoljuje, da bi ostal še naprej pri nas, ko pa se mu bo zdravstveno stanje toliko izboljšalo, da bodo zdravniki

dovolili, da spet normalno dela pa se bo vrnil med nas.

Želja vseh nas pa je, da se čimprej pozdravi!

se sploh lahko zavrtimo na staro dobro glasbo izpred dvajsetih let, ki je prav tako v modi. Včasih so ženske čez drzne dekolteje ogrinjale krznene štole, danes pa je moda cenejša in bolj praktična. Preko take večerne obleke ogrnete dolg pled, ki ga lahko kar same spletete. Lep bo črtast črn pled s srebrno lurex nitjo in dolgimi resami. Če v vaši garderobi še vedno viš dob aorotsqhrbser

visi dobro staro črno dolgo krilo, ki ste ga pred leti nosile k bluzi, ga malo zožajte, da bo ravno in zraven oblecite črn dekoltiliran pullover, ki je prav tako prepleten z lurex nitjo. Letos je za večer moderna predvsem črna barva, pa kovinsko siva, vijoličasta in živo rdeča.

Tudi doma ali visoko v hribih je prijetno pričakati novo leto. Misli na visoko večerno obleko sicer odpadejo, me pa smo vseeno rade lepe, pa čeprav doma.

Morda je še čas, da na hitro spletete ali nakvačkate

Razpis za razstavo ročnih del

Konferenca osnovnih organizacij sindikata »Almire« vabi vse članice kolektive, ki se ukvarjajo z ročnimi deli, da svoje najbolj mične in lepe izdelke pripravijo za razstavo ročnih del, ki jo bo KOOS pripravila ob mednarodnem prazniku žena, 8. marcu prihodnjega leta. Ročna dela oddajte vključno do 1. marca predsednikom izvršnih odborov v posameznih temeljnih organizacijah.

Razstava bo najprej odprta v Radovljici, nato pa jo bomo prenesli še v temeljni organizaciji v Bohinju in Novi Gorici.

Strokovna žirija, ki jo bodo sestavljali po ena članica izvršnega odbora iz vsake temeljne organizacije in kreatorki Maruša Černilec in Vesna Gabršček-Ilgo bo ročna dela tudi ocenila, troje najboljših in spretnih pa bo prejelo knjižna darila na temo ročnih del.

KOOS »ALMIRA«

Za novoletno razpoloženje

Srečno in veselo novo leto, smeh in dobra volja in šampanjec, za hip se ugasne luč in že smo na pragu novega leta. Nas pa že kakšen mesec poprej, nekatere pa šele tisto popoldan preganja misel, kaj naj oblečemo.

Za slovesen večer kje zunaj v gostinskem lokalu so letos v modi zelo dekoltilirane in oprijete obleke v stilu Marilyn Monroe. Izrezi so globoki spredaj, zadaj na hrbtu pa so že kar podobni kopalkam, saj obleke dobesedno visijo na tankih naravnih ramnicah. Navadno so naravnice pošite s cvetličicami in se zapeljivo lesketajo. Obleka je torej dolga in ravna, zato ima ob strani obvezno razporek vsaj do kolena, da

Sodelujmo mladi z mladimi

Pred praznovanjem Dneva JNA so nas obiskali vojaki iz garnizije Bohinjska Bela, ki sta jih sprejela predsednik mladinske organizacije Zlato Kavčič in sekretar OZD Ivan Cerkovnik. Po ogledu proizvodnje so se seznanili z zgodovino »Almire«, njeno organizacijo in samoupravnim udejstvovanjem. Mlade vojakke je zanimalo, kako smo kos plasiranju svojih izdelkov na tržišče in kam vse jih prodajamo, kakšna je naša politika zaposlovanja, če smo v izvozu že navezali stike z deželami v razvoju, kakšno je sodelovanje med našo organizacijo združenega dela in krajevnimi skupnostmi, kakšno je naše športno in kulturno življenje. Ob slovesu so se vojaki in njihovi starešine zahvalili za topel sprejem in izrazili željo, da bi se med mladino »Almire« in garnizijo Bohinjska Bela stiki utrdili in poglobili in da bi sodelovali na športnih srečanjih in kulturnih prireditvah.

Odprta nova industrijska prodajalna v Novi Gorici

»Almira« je 10. decembra odprla eno najmodernejših industrijskih prodajal in to v Novi Gorici. Prodajalna je izredno lepo in funkcionalno urejena in dobro založena z našo redno proizvodnjo, v njej pa je najti tudi nekaj butičnih kosov.

Poslovodkinja, Suc Anica nam je o obisku in zanimanju kupcev povedala tole:

Novo odprta prodajalna je privabila že veliko obiskovalcev, nekateri izmed njih seveda niso pasli samo radovednost in so tudi marsikaj kupili. Trgovina se napolni posebno v poznih popoldanskih urah. Zanimanje velja posebno pulijem in shetlandu. Med kupci je bilo doslej opaziti tudi nekaj Italijanov iz sosednje Stare Gorice. Upamo, da bo zanimanje ljudi postalo stalno in da bomo s prometom vsi lahko zadovoljni.

moderno tuniko z ravnim izrezom na ramenih. Najprej določite krilo ali hlače v katerih se najbolje počutite in potem glede na barvo izberite barve za tuniko. Lahko je cela črtasta ali samo zgoraj. Najmanj boste zgrešile, če boste izbirale isto barvo v različnih odtenkih. Vsakih nekaj vrst se lahko zasveti tudi lurex nit. Moderne boste tudi v tankem pletenem pulloverju iz lurexa z ohlapnim pulijem ali v lepi svileni bluzi z nekaj nakita.

Pravzaprav obleka sploh ni tako pomembna. Važno, da ste dobre volje, z malo več make-upa kot navadno in z lepimi svetlečimi lasmi.

Vsem prav veselo Novo leto

Vesna Gabršček

V teh in še nekaterih drugih kotlih sta nam kuharici v Radovljici skuhali letos 90.000 malic

Nagradna novoletna izpolnjevanke

Prve in četrte črke besed, brane navpično, nam dajo novoletno geslo!

Geslo napišite na dopisnico, na katero ne pozabite napisati tudi svojega priimka in imena in ga pošljite do 15. januarja na uradništvo glasila »Almire«.

Štirje izžrebani dobitniki pravilno rešene izpolnjevanke bodo prejeli nagrade.

	1	4
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		

1. tkanina	9. večja posoda	
2. pretresati	10. sladkoben, omleden	
3. pesnik ljubezenskih pesmi		
4. mesto v Beli Krajini	1. nagrada	100 din
5. naskok	2. nagrada	70 din
6. okrasiti, polepšati	3. nagrada	50 din
7. smehljaj	4. nagrada	30 din
8. tesen, prilagajoč se		

to vezan pravokotnik, na desni rami pa je spet z zaponko. Obuvalo je bilo popolnoma zaprto. Posebnost tega kostuma je bila, da je popolnoma zakril telo. Izdelovanje svilenih tkanin in pa pridobivanje škrlatnega barvila sta bila državni monopol. Za razliko od starega Rima je v oblačenju izredno močno čutil razredne razlike. Oblečila vladarjev so bila zelo razkošna in značilne škrlatne barve. Dvorjani so bili opravljeni precej manj razkošno, običajni državljani pa zelo preprosto.

Ženska oblečila še bolj kot moška razkazuje razsipnost Orienta, ki se izraža z biseri, dragimi kamni, z vzorci, tkanimi z zlatom in kovinskimi votkom.

Tako se bizantinski kostum z vzorci, ki se iskrijo v luči in dajejo vtis bleščečega mozaika, povsem loči od rimskega in grškega.

Dopisujte v svoje glasilo!

Naši ustvarjalci

Ni drevo

*Življenje naše ni drevo,
ki bo se obletelo,
ne oživi ga spet pomlad —
ki o njej prepeva vsakdo rad.*

*Zgodbo življenje je pisalo
le srce otožno jo je bralo,
bralo in spoznalo,
da bo od bolečine jokalo.*

*Ko v življenja jesenskih
dneh,
legel sneg bo po poteh,
bo v mislih k tebi spet prišla
mladost —
vendar občutil boš samo —
bridkost.*

*Zato življenje se mi zdi,
da je kot knjiga naših dni.
Leto liste nam obrača,
nikdar več nazaj ne vrača.*
MINKA

cu, ki nam ga je tako slikovito predstavil v romanu Pod svobodnim soncem naš pisatelj Finžgar, tudi oblačili.

Ceprav je Bizanc ohranil rimsko tradicijo, saj je bilo moško oblačilo sestavljeno iz tunike in plašča, so le nastale določene spremembe. Tunika se je podaljšala do tal

in je imela dolge rokave. Preko tunike so si moški ogrinjali širok plašč, ki je imel spredaj in zadaj boga-

Bizanc

Zgodovina oblačenja skozi stoletja — IV.

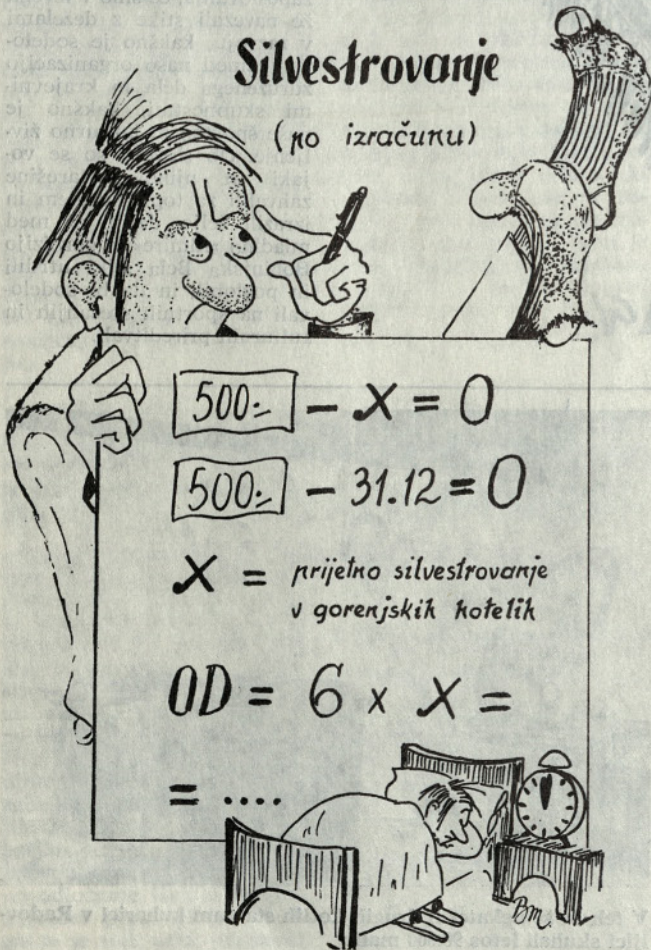
Na prehodu iz Evrope v Malo Azijo je okoli l. 330 zraslo novo, živahno mesto, ki ga je osnoval cesar Konstantin in je po njem dobilo tudi ime Konstantinopolis ter se pozneje preimenovalo v Bizanc.

Leto 395 je rimski cesar Teodozij razdelil rimsko cesarstvo med svoja sinova. Zahodni del, ki mu je bil središče Rim, je kmalu propadel, vzhodni del s središčem v Konstantinopolisu pa se je razvil v močno državo, ki je propadla z vdorom Turkov na Balkan. Bizanc je imel izredno lego med Azijo in Evropo in s tem tudi vse pogoje za razcvet gospodarstva. Izredno zanimiv je bil tudi njegov vzpon na kulturnem področju, v katerem so očitni vplivi Orienta.

Iz njihovih kulturnih spomenikov, med katerimi sestavljajo pretežno glavnino mozaiki in freske, lahko razberemo, kako so se v Bizan-

Silvestrovanje

(po izračunu)

$$500 - x = 0$$

$$500 - 31.12 = 0$$

$x =$ prijetno silvestrovanje v gorenjskih kotelih

$$OD = 6 \times x =$$

$$= \dots$$